

Nina Palesa Bondes tale ved Demokrativærnets Demokratikonference

Taler

Nina Palesa Bonde
Programchef for ytringsfrihed i
Tænk tanken Justitia og
bestyrelsesmedlem i
Demokrativærnet

Dato

3. september 2026

Sted

Nationalmuseets Festsal

Omstændigheder

Talen blev holdt ved en demokratikonference i forbindelse med Demokrativærnets lancering.

- 1 Det er vigtigt for mig at værne om vores demokrati. Vores samfund. Det jeg vil kalde vores alles fælles hus. Det hus, de vægge, det tag, vi lever under, hvor vi finder beskyttelse og fra og af staten. I det dejlige hus, vores samfund er, er væggene vores myndigheder, og vi er de mange beboere, der bevæger sig rundt i
- 5 husets mange tusinde rum.

Skal jeg tegne huset for jer, må jeg starte fra toppen.

- I penthouselejligheden er der god plads mellem væggene i rummet, hvor vi
- 10 finder vores retssystem. Her finder vi den højeste tillid blandt sine borgere i verden, og år efter år scorer Danmarks Domstole en førsteplads, når vi opgør Rule of Law og vurderer alt fra korruption til lighed for loven.

- Desværre er der en lang kø til lejligheden, som snor sig hele vejen ned ad
- 15 trappen, så udsigten til at komme op i det lyse, smukke rum kan synes udsigtsløs. Jo længere man bevæger sig ned af trappen, des mere slidt bliver løberen på tæppet, og som du står og ser ned af trappen bemærker du, at flere opgiver at nå retfærdighedens dør. De træder ud af køen på trappen for ikke at komme igen.

20

- Vi bevæger os videre i huset, og finder en hel fløj med flere værelser, hvor vi hører lyden af mønter, der rasler og tasteslag på lommeregner. Her har vi Motorstyrelsen, Toldstyrelsen og midt i postyret en dør, som smækkes hårdt i hver gang den lukkes af en person, som tramper væk fra "parkeringsafgiften".
- 25 "SKAT" står der på en dør, som fører ind til et rum, hvor høje stemmer

kollektivt giver udtryk for, at de gerne vil bidrage til fællesskabet. Vi er nemlig blandt de lande i verden, hvor vi er mest villige til at betale skat, fordi skatten går til en stærk velfærdsstat.

- 30 En anden dør i samme fløj har påskrevet "Vurderingsstyrelsen", og du falder for fristelsen og ser gennem dørspionen, som dog viser sig at være et kalejdoskop, der forvrænger virkeligheden og gør dig svimmel – ja, og vred. En vrede, som ses i, at styrelsen har den laveste tillid og det laveste omdømme blandt alle myndigheder. Du skynder dig væk fra døren og opdager først senere, at du i
35 forvirringen har tabt alle pengene, der lå i din pung.

- Der er også fundet plads til rum med en gigantisk eltavle. "Valg" står der på skabets låge, og her kommer godt 85 procent af husets beboere forbi med jævne mellemrum for at skifte sikringerne i demokratiets tavle. Mange har sine børn
40 med, og de peger ind i skabet og forklarer børnene, hvad man forventer af dem, når det bliver deres tur til at skifte sikringer i huset.

- Fra husets vestving, hvor solen går ned sidst og dagene løber ud i natten finder vi forældrekøbene. Lejlighedernes beboere har fået overdraget en nøgle, de ikke
45 helt forstår vigtigheden af, der forventede og vidste bare, at de ville få lejligheden som deres søskende før dem. De nyder godt nok at bo i huset, men det med de fælles arbejdsdage tager de lidt let på. Måske sætter de ikke så højt pris på den, fordi de og ingen af deres venner kender til følelsen af at være hjemløs, for de har jo altid boet i demokratiets hus.

- 50 Der er aflåste døre med nøglehuller, som nogle beboere, føler de mangler en nøgle til.

- Nøglehullet sidder for højt, nøglen er for dyr at købe, og personerne ventende ved døren, tænker på, om man skal sige et særligt løsen, eller kunne et særligt
55 kancellisprog for at få henvisningen til rummet. En smilende kvinde træder forbi dem alle med en glitrende nøgle hvorpå der står "privat sygesikring", og ud stråler lyset fra et rum med hvidtredte senge omgivet af smilende sygeplejere, inden døren igen glider i. "Lignede det ikke lidt den samme sygeplejer, der ilede forbi mig, da jeg kom ind i den offentlige skadestue?", tænker gæsten som sidder
60 på sengen, der er redt op på gangen for så at kaste tanken fra sig.

I fyrrummet finder vi husets infrastruktur: vand, varme og elledninger. Her sorteres husets post. Postkassen til DSB er har opgivet at sluge de talrige

65 klagebreve, som nu er drysset ud over gulvet, mens der omvendt ligger sirligt skrevne fanbreve i dueslagene til de mange færger til landets øer.

Et rum er helt forsejlet: Arkivet. Her ligger alt det, staten ved om beboerne. Nogle oplysninger er nødvendige for at få huset til at fungere. Men vi ved ikke
70 helt med sikkerhed, hvem der har nøglen til rummet. Det er nok bedst sådan. Den mutte vicevært Peter, eller bare PET', som det står skrevet på skjortens brystlomme har længe ønsket at inddrage og sammenlægge en del værelser, så han kan samle mange flere oplysninger om os. Hans assistent, Anders Iversen – AI blandt venner – er mest af alt vild med at rydde op i kasserne og skabe flotte
75 mønstre. Mønstre som kan forudse, om der kommer uro i nogle af lejlighederne.

Huset har også en kæmpe gymnastiksal. Spejdere, strikkeklubber, kor og rollespillere hopper, klatrer, summer og nynner på stole, ved og i ringe, der
80 hænger fra loftet. Her er det svært at se de store problemer. Der er måske lidt tomt på nogle af pladserne. Plads til flere. Men det ser fantastisk ud.

Kælderen er et kapitel for sig. Først en klassisk kælder, hvor teenagerne har egen indgang – heldigvis for det, for de voksne har helt opgivet både at forstå, hvad
85 der sker dernede, og at få svinget en støvsuger for de falske oplysninger og russiske nullermænd under sengen. Hvad stedet mangler i udluftning for lugten af ostepops har det i fremragende wifi.

Huset vi ejer har det hele. Åndelige tårne mod himlen. Krybekældre med
90 konspirerende smalle gange. Og ikke mindst en balkon med gyldne bogstaver svundet over balkonens hvælving. Står man der på balkonen under ordet "ytringsfrihed" trækker man frisk luft dybt ned i lungerne, og man beruses af følelsen af frihed.

95 Alt det her ligner et hus, jeg trygt kan bo i hele livet med min familie, med mine venner og med alle jer andre fordelt ud over værelser i tusindevis.

Desværre er tilstandsrapporten kommet, og der er tegn på revner i fundamentet, der kræver øjeblikkelig udbedring. Det er desværre så alvorligt, at vi helt kan
100 overveje at opgive huset. Finde en anden styreform. Omvælte husets vægge.

Bulldozere i form af revolutionære aktivister, beredvillige, væltende kræfter på

105 både venstre- og højrefløjen og nedrivningsfirmaet "Terror til tiden" står klar til at løse den opgave. Samtidig har udenlandske totalentreprenører med stor købekraft klar til at købe værelserne ét for et til den billige som af data og privatliv.

Hvad gør vi så nu?
110 Og her tillader jeg mig at stjæle et udsagn fra folketingsmedlemmet Signe Wenneberg fra Alternativet, nemlig at: "Huse fortjener at blive bevaret! Alle huse kan reddes!"

Det har hun helt ret i. Huset skal reddes. Men jeg er ikke stadsarkitekt, jeg har
115 ikke færdige ingeniørtegninger klar. Så der må vi hjælpe hinanden i fællesskab.

Det kræver, at vi genbruger alt det gode vi har i huset, at vi udbedrer revnerne især i de frihedsrettigheder, som er vores hus' fundament, og at vi indser at der ikke findes ét menneske, ikke én NGO, ikke én myndighed, ikke ét
120 privat selskab, ikke én kulturinstitution, som ikke har en rolle i at bevare det hus.

Og alle dem vil Demokrativærnet gerne samle og give en spand Gori i hånden.

125

Så kan der også om hundrede år stå et demokratisk hus, som vores efterkommere kan leve lykkeligt i.

130

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

135

Tags

Nomineret til Årets Danske Tale 2026, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/nina-palesa-bondes-tale-ved-demokratiwaernets-demokratikonference>

140